

Onderzoek en bescherming binnen de Vogelwerkgroep

Piet Spoorenberg in het veld | Joke van Velsen

Op de Algemene Ledenvergadering van 21 maart jongstleden trad Piet Spoorenberg af als voorzitter van de vereniging. Direct daarna werd hij benoemd tot bestuurslid Onderzoek en Bescherming. Al tijdens de vergadering rees de vraag wat deze functie nu eigenlijk inhoudt. Piet wilde graag zijn ideeën daarover vertellen.

Ruud Overdijk

Wie op de website onder het kopje *Werk- en Subgroepen* kijkt, ziet dat er al sinds 2009 verslagen zijn van een vergadering Onderzoek en Bescherming. Hoe zit dat?

‘Ja dat klopt, dat was eerst onder de naam Avifauna, een term die niemand begreep. In 2019 hebben we het gewijzigd in Onderzoek en Bescherming. Die vergadering, met vertegenwoordigers uit alle werkgroepen, kwam oorspronkelijk tweemaal per jaar bij elkaar om elkaar en de leden van de vereniging te vertellen hoe het ervoor stond.

Het was leuk om informatie uit te wisselen, maar het was veel gepraat en er was niet veel interactie. Het raakte een beetje in het slop en in 2019 is het min of meer gestopt. In 2023 hebben we nog één keer een vergadering belegd omdat we allerlei dingen zagen gebeuren waarvan we van mening waren dat we er iets van moesten vinden. Ook dat is een beetje verzand. En toen werd het zoeken hoe we de kennis die in de werkgroepen werd

verzameld toch konden delen met de rest van de vereniging. Dit deden we onder andere tijdens de lezingenavonden waar de verschillende werkgroepen vertellen waar ze mee bezig zijn en wat ze hebben gedaan. Het is heel leuk om zo ervaringen uit te wisselen.’

Op die manier presenteren de werkgroepen hun resultaten binnen de VWG, maar wat gebeurt er verder mee?

‘Ja dat is een punt. De Vogelwerkgroep is er niet alleen om gegevens te verzamelen. De onderzoekcijfers moeten dienen voor bescherming. Deels gebeurt dat al. Sovon gebruikt onze gegevens en als een bepaalde vogelsoort een dalende trend laat zien, pakt Vogelbescherming het landelijk op. Maar het is eigenlijk vreemd dat wij dat in onze eigen regio niet zelf doen. We hebben in ons werkgebied een paar echte Natura 2000-gebieden, zoals het Eemmeer en de zuidkust van het Gooimeer, het Naardermeer en de

Vechtplassen. In die gebieden tellen we vogels, maar verder doen we er eigenlijk heel weinig mee.

Daarnaast zijn er leefgebieden die in beheer zijn bij GNR, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer waarover wij veel gegevens hebben. En we hebben de boerenlandvogels in de weilanden. Er is een groep die heel fanatiek is met nestbeschermingswerk en die met de boeren samenwerkt. Die nestbeschermers doen gewoon hun ding en we hebben niet echt een gesprek over hoe het beter kan. Het begint wel een beetje te komen, maar er kan nog veel meer.’

En de stedelijke gebieden?

‘Daar doen wij op dit moment heel weinig mee, maar we krijgen er wel vragen over. Veel gemeenten zijn aan de slag om in kaart te brengen waar soorten als huismussen en vleermuizen zitten waarvoor ze maatregelen moeten nemen als er plannen komen om een wijk te verduurzamen. Wij zouden kunnen

meedenken over hoe ze het openbaar groen kunnen inrichten en waar ze nest- en voedselgelegenheid kunnen creëren. Daarnaast zijn die gemeenten actief in die Natura 2000-gebieden. Wijdemeren zit in de Vechtplassen, Huizen en Gooise Meren in de Gooimeerkust. Maar daar zijn we ook niet altijd een gesprekspartner, terwijl het wel erg belangrijk is. Met name bij recreatieve ontwikkelingen. We zijn bijvoorbeeld een keer benaderd omdat ze kitesurfers bij de Stichtse Brug wilden gedogen. Ze wilden weten wat wij ervan vonden. Ik wil best kijken waar ze kunnen kitesurfen, maar dan moeten we ook afspreken waar niet. Als vogelwerkgroep wil ik zeker met de gemeenten in gesprek gaan over ruimte die ze willen creëren voor allerlei plannen, maar dan wil ik gelijk ook praten over ruimte die ze creëren voor vogels.'

Hoe kan je ervoor zorgen dat de gemeenten ons als vogelwerkgroep om advies gaan vragen?

'Daarvoor moet je contacten leggen en een positie opbouwen. Wij kunnen natuurlijk gaan vertellen wat wij allemaal weten en wat zij zouden moeten doen, maar het is ook belangrijk dat wij weten

wat zij willen. Communicatie gaat twee kanten uit. We moeten ervoor zorgen dat mensen ons weten te vinden en dat wij snel onze ideeën kunnen laten zien. We kunnen bijvoorbeeld actiever proberen met enige regelmaat artikelen in lokale kranten te krijgen, waardoor mensen ons gaan zien als een zinvolle club. We moeten gemeenten en wijkbewoners laten zien hoe belangrijk het is om groen te hebben, hoe belangrijk de vogels zijn als signaal dat het gezond is. Daar kunnen wij als vogelwerkgroep iets in bereiken omdat vogels gewoon leuk zijn en wij er enthousiast over kunnen vertellen. Wij zijn niet tegen dingen, wij zijn voor vogels.'

Naast gemeenten spelen natuurlijk ook de terreinbeherende organisaties als Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en het Goois Natuurreservaat (GNR) een belangrijke rol voor de vogels.

'Zeker en daar is ook veel discussie. Bij Natuurmonumenten gaat het in ons werkgebied veel over weidevogels. GNR heeft veel bos en hei en die doen veel aan beheer. Ze willen bijvoorbeeld een bos omvormen naar een minder monotoon en diverser bos, met bomen van verschillende

soorten en leeftijden. Maar eenvormige bossen met Douglassparren kunnen voor roofvogels heel aantrekkelijk zijn om te nestelen. Roofvogelliefhebbers willen die graag behouden. Dan ontstaat er een discussie over bos en bosbeheer, maar eigenlijk moet je een discussie hebben over waar je welke natuur wilt hebben. Op het moment dat je de hei dicht laat groeien met bos, verdwijnen de heidevogels en komen de bosvogels. De bosvogelmensen vinden dat een goed idee, de heidevogelmensen niet. Die discussie heb je in onze vereniging ook en je komt er niet altijd uit. Ik probeer een modus te vinden om op een goede manier dat gesprek met elkaar te hebben. Uiteindelijk moet je iets besluiten en soms is dat ingewikkeld omdat mensen zich veel vereenzelvigen met de soorten waar ze voor gaan.'

Goede gesprekken, een goede communicatie is dus heel belangrijk?

Bescherming is heel veel communiceren. Bewustmaking is een belangrijk onderdeel, bij de gemeenten en bij de burgers. Daar ligt een belangrijke rol voor onze vogelwerkgroep. Hoe krijgen we mensen mee. Hoe kunnen we ze

Piet Spoorenberg in het veld | Joke van Velsen

enthousiast maken voor natuur en vogels in de omgeving. Als we daar een goede rol in hebben, worden we een soort machtsfactor in de gemeenten. Als er in een gemeenteraad iets speelt over bijvoorbeeld het Gooimeer wil je eigenlijk dat de raadsleden vragen: "Hebben jullie al gevraagd wat de VWG daarvan vindt?"

Hoe kan je dat bereiken?

'We hebben denk ik veel leden die hier iets mee kunnen. Ik zie geregeld mensen die vogels tellen of monitoren veel te ingewikkeld vinden. Maar ze vinden het mogelijk wel leuk om iets in hun buurt of gemeente te doen. En we kunnen ze ondersteunen met de kennis die wij al hebben verzameld. Daarnaast hebben we lijntjes met Sovon en Vogelbescherming. We kunnen hen heel makkelijk vragen mee te denken. Zo kunnen wij er heel snel kennis, ervaring en jurisprudentie bij halen.

Veel ingewikkelder is het niet.

Communiceren en bewustmaken doe je vooral door erover te vertellen. Door met een wethouder rond de tafel te gaan

zitten om een idee te ontwikkelen over de toekomst van het Eemmeer. Of om de biodiversiteit in het Bad Vilbelpark in Huizen verder te vergroenen. Het begint in zo'n gemeente altijd met erover te vertellen en zo draagvlak te creëren.'

Wie moet dat gaan doen?

'Binnen onze vogelwerkgroep vragen we vaak dezelfde mensen om dingen op te pakken. Dit zijn tevens de mensen die veel onderzoek doen en veel kennis hebben, maar ook hele volle agenda's. Het zou beter zijn als er andere mensen komen die het wel leuk vinden om met de juiste informatie naar de gemeenten te gaan en contact te onderhouden. Of die het prima vinden om namens de vogelwerkgroep met een paar mensen van het GNR contact te hebben en hun plannen door te praten. Als het nodig is, kunnen ze er altijd iemand bijhalen die inhoudelijke kennis heeft. De kunst is om binnen onze negenhonderd leden die mensen te vinden die het leuk vinden om met een wethouder te gaan praten of die een artikel in het lokale krantje willen schrijven. Dat moeten we

de komende jaren een beetje opbouwen. Het zou mooi zijn als we per gemeente een soort groepje hebben dat zich met die gemeente bezighoudt.'

Hoe ga je dat concreet maken?

'De komende periode ga ik veel met mensen binnen de vereniging praten. Wellicht dat ik ieder kwartaal in De Korhaan iets ga schrijven. Ik denk dat ik een oproep plaats om te kijken of we een groepje rond bijvoorbeeld het Eemmeer kunnen opbouwen. Een groepje mensen dat het leuk vindt daarover mee te denken. Als we daarvoor een vorm hebben gevonden, is het misschien een goed model waarmee we verder kunnen kijken naar bijvoorbeeld de gemeente Huizen of de Vechtplassen. Dat is het idee voor het eerste jaar. Met kleine stapjes beginnen. En de adviescommissie "verbetering leefgebieden voor vogels" haalt momenteel veel informatie en ideeën op die leven onder onze leden. Ondertussen gaan we in het bestuur kijken of we er lijn in kunnen brengen.'

Piet Spoorenberg in het veld | Joke van Velsen

